

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Egy évre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PELDANY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A józan ész szava

Lelkünk világának minden igaz érzése föllázad bennünk a trianoni béke ratifikálásának gondolatára és teljes erőjével tiltakozik a gyilkos béke becikkelyezése ellen. Azt az erőszak-tákolmányt, mely a tiszta erkölcs legelemibb követelményeit is nélkülözi, mert a legelvakultabb bosszu műve, mely egy nemzetet meghallgatása nélkül ítél a legembertelebb pusztulásra s millió és millió magyart dob oda a gyűlölettel eltelt ellenség könyök-kedvének, — azt az erőszak-tákolmányt soha, soha, míg a világ világ lesz, egyetlen magyar sem fogja elismerni. S meggyalázott, megszegyenyített lelke minden elszánt érzésével tiltakozik az ellen, hogy ezeréves hazájának egyetlen porékáját is elszakítsák tőle. Ennek a lelki fölháborodásnak és az ennek nyomán fakadt tiltakozásnak erőteljes hangjai emelkednek most országsherte az Egek Urához s az elkeseredett, kétségbeesett magyar lelkekben nem egy olyan hulláma is támad az érzéseknek, amely a ratifikálás megtagadása mellett tör pácát.

A lélek érzelmeit, a szív kívánságait és vágyait azonban messze túlharsogja a józan ész harsány szava, amely azt kiáltja felénk szüntelen, hogy akármilyen fájdalmas, akármilyen szívünkbe-lelkünkbe márcangoló is, be kell cikkelyeznünk szép hazánk szétdarabolását, hegyeink, kinecsink elorzását, a nemzet otromba arculcsapását és béklyóba rakását, mert nincs mit tennünk, nincs mit választanunk s a két rossz közül, amely előttünk áll, csakis erre az egyre gondolhatunk. Vagy ki az a vakmerő, aki arra merne gondolni, hogy az ellenállás, a becikkelyezés megtagadása a siker reményével kecsesgötehné a természetadta hátrairól megfosztott, a hosszú háboruban megfogyatkozott és a saját belső férgéitől erőtlenné gyöngített nemzetet? Ki az, aki merészelne vállalni felelősséget Isten és emberek előtt a megtagadással járó következményekért, aki végpusztulásnak, gyilkos megfojtásnak akarja kitenni ezt az ezeréves országot?

A józan ész szava erőteljes hangon kiáltja fülünkbe, hogy saját bűneinkért egyedül mi viselhetjük a gyászos következményeket és semmi jogunk sincs ahhoz, hogy nemzedékek jövőjét kockáztassuk önértetünk fékezellenességével. Nincs jogunk öngyilkosságot elkövetni akkor, amikor azal agg szülőinket és gyermekeinket tesszük ki gyámolítás és támasz nélkül a legközevfelebb veszedelemnek, mikor a föltámadás és régi nagyság reményeit tépjük szét a magunk pusztulásával. Élnünk kell és viselnünk gyöngeségünk és megtevélyedésünk keserves következményeit.

Lelkünk érzelmeinek azonban szabad és kell is, hogy a becikkelyezéssel kapcsolatban kifejezést adjunk. A nemzetgyűlés feladata megtalálni a módozatokat, amelyek mellett a nemzet tiltakozása érzelmeinek legmegfelelőbb és legméltóság-teljesebb leend.

A józan ész szavát azonban esalóka önámítással elnyomni kétségbeesett öngyilkosság és a nemzet jövője elleni vakmerő merénylet lenne.

Amit fegyveres rabló kapzsi keze vesz el guzsba kötött, táhetetlen áldozatától, az

sem isteni törvény, sem emberi erkölcsök szerint nem lesz a rablóé. Ebből lemondást kimagyarázni, vagy jogelismerésre következtetni nem lehet és nem szabad. Igenis, nem csinálunk titkot belőle, hogy csak a kedvező első alkalomra készülünk és várunk, hogy elrablott tulajdonunkat visszaszerezzük, hogy elszakított testvéreinkkel a rövid idő múlva dicsőségesen feltámadó nagy magyar Haza ölen ismét egyesülhessünk.

Mert bizonytal mondjuk, hogy: *Lesz még egyszer ünnep a világon!*

Becikkelyezték a trianoni gyilkos békét

A nemzetgyűlés méltóságteljes tiltakozása A képviselők kivonultak az ülésteremből

Budapest, nov. 13. (Nemz. St. tel. jel.)
 A nemzetgyűlés mai ülésén az összes képviselők fekete ruhában és nyomott hangulatban jelentek meg s a karzatok közönségét is hasonló komor hangulat jellemezte. Tizenegy óra volt, amikor *Rakovszky* István elnök a Ház ülését megnyitotta. Harmadszori olvasásban is elfogadták a földbirtokreformról szóló törvényjavaslatot, mire az elnök köszönetet mond a nemzetgyűlésnek, hogy abban a szomorú időben, amikor az ország területének éppen kétharmad részét vették el tőlünk ellenségeink, földhöz juttatták azokat, akiknek eddig semmijük sem volt. Bejelenti, hogy *Solta* rendőr temetésén egy a kormány, mint a nemzetgyűlés, képviseltette magát, majd szünetet rendel el.

Szünet után következett a trianoni béke ratifikálásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. *Huszár* Károly, a külügyi bizottság előadója imbolygó léptekkel megy az előadói emelvényhez és siri eszenben mondja a következőket:

— Szomorú kötelességet teljesítök, amikor kénytelen vagyok a külügyi bizottság jelentését a trianoni békéről a nemzetgyűlés elé terjeszteni és a törvényjavaslatot elfogadásra ajánlani.

Deklarációt olvas fel, amely arról szól, hogy a nemzet sohasem ismeri el a trianoni békét, mely nem egyéb, mint az idegen akarat rákerőszakolása és a nemzetgyűlés csak a kényszer hatása alatt járul hozzá a ratifikálásához és bízik abban, hogy az uralkodó szendvények lecsillapultával a jobb belátás utat fog találni arra, hogy ezt a magyarságot ért égbekiáltó igazságtalanságot jóvátegye. Mint előadó nem tud mit szólni a javaslatához, de az ország szomorú helyzetében ajánlja a törvényjavaslat elfogadását és a nemzet krédójával végzi jelentését.

— Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök Igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen!
 (A nemzetgyűlés tagjai *Huszár* Károly imája alatt némán felállottak helyeikről és kezüket esküre emelve mondták vele: — „Hiszek Magyarországot feltámadásában, esküszöm!”)
Huszár Károly hangosan sirásra fakad, leül és ülve marad addig, míg *Balla* Aladár, a közjogi bizottság előadója nem lép fel az

előadói emelvényre. Akkor elhagyja helyét és a jobboldal szélső padsorának első székébe ülve, kendőjébe temeti arcát és zokog. *Balla* Aladár, a közjogi bizottság előadója teszi meg ezután alig hallható hangon jelentését és ajánlja elfogadásra a javaslatot. Utána *Jármay* József, a gazdasági bizottság előadója következett, aki szintén elfogadásra ajánlotta a trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló törvényjavaslatot.

Erdő jelenti, hogy *Friedrich* István következik.

Friedrich István: — Ugy érzem, hogy olyasmit tettünk, amit nem lett volna szabad megtennünk. Én nem vagyok meggyőződve arról, hogy feltétlenül ratifikálni kellett volna a törvényjavaslatot, mint *Teleki* miniszterelnök, *Csáky* külügyminiszter és *Apponyi* gróf képviselőtársam. Én nem látom olyan lehetetlenséget a helyzetet, hogy az csakis a ratifikáláshoz vezethetett volna. Történetek dolgok a múltban, amelyeknek nem lett volna szabad megtörténniük s ha a jóvátevéhez fogunk, akkor azt nem szabad a tegnappal kezdenünk. hanem messze-messze kell visszanyulnunk a Kálpolitikánkat illetőleg a béke aláírása óta semmit sem tettük, amit tennünk kellett volna. Vonzódjunk régi és hű szövetségeseinkhez, a németekhez és ne kapkodjunk az ellenség felé.

A magyar nemzet nem mint legyőzött, hanem mint félrevezetett nép hever a francia imperializmus előtt. Ezt a ratifikációt különben úgy sem ismerheti el, mert a mai esonka nemzetgyűlés nincs feljogosítva arra, hogy az elszakított országrészek nevében ítélkezzenek, ezenfelül pedig hiányzik belőle a törvényhozáshoz szükséges másik két szerv: a förendiház és a koronás király is. A törvényjavaslatot nem fogadom el!

Windischgrätz Lajos herceg szintén tiltakozik a ratifikálás ellen és kijelenti, hogy az félszázados béklyóba veri a nemzet kezét. Beszéde alatt a kisgazdapárti képviselők kivonultak a teremből. Nem fogadja el a javaslatot.

Dvorcsák Győző beszéd ezután s hangoztatja, hogy Magyarország koporsójánál állunk, de nem jajveszékünk és imádkozunk ott, hanem öklöbe szorítjuk a kezünket.

— Mi tótok, — mondotta, — sohasem fogjuk elismerni, hogy Magyarország testéről leteptek bennünket és tiltakozunk a iranian béke becikkelyezése ellen!

Lingauer Albin a nyugatmagyarországi németek, vendek és horvátok nevében tiltakozik az elszakítás ellen. Nyugatmagyarország népe nevében azt az ünnepélyes nyilatkozatot teszi, hogy nem akarnak elszakadni Magyarországtól. Utána

Kutkafalvy Miklós a ruthén nép nevében, Kléberberg Kunó gróf pedig Sopron városa nevében fejezi ki tiltakozását az elszakítás és ratifikálás ellen. Azután Czettler Jenő szólal fel és kijelenti, hogy a csonka nemzetgyűlés nem illetékes arra, hogy az egész nemzet nevében ítélkezék. Beszéde végén a nemzetiségi képviselők, a demokraták és a többiek nagyrésze is kivonul az ülésteremből és a kupolacsarnokban csakhamar énekelni kezdik a Szózatot. Teleki Pál gróf beszélt ezután a bennmaradt képviselőkhez:

— Utolsó akarok felszólalni ehhez a gyilkos békéhez, — mondotta — és rá akarok még mutatni arra, ami ebből a békeszerződésből mindenképp nyilvánvaló: az ország felcsufolására. (E szavainál behallatszik a kupolateremből a Szózat és a képviselők felállva énekelik végig azt a miniszterelnökkel). Mindenki tudja, — folytatta azután a miniszterelnök, — hogy Magyarország vesztilegtöbbséttel a háború alatt. Felelősségemnek tudatában kénytelen vagyok fenéig üríteni a keserűség poharát és a törvényjavaslatot ajánlom az elfogadásra. Én sohasem állítottam be mint pártkérdést a ratifikációt és senkinek sem tekinthető ma ugy ezt a békeszerződést, mintha az állandó lehetne.

— Vádindítványt teszek magam és a kormány ellen és kérem a Házat hogy a miniszteri felelősségről alkotott törvény alapján rendelje el a kormány működésének bizottság által való megvizsgálását.

A nemzetgyűlés tagjai némán fogadják a miniszterelnök szavait.

Az elnök szünetet rendel el, mely után Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter minisztertanácsai nevében szolidaritást vállal a miniszterelnökkel és csatlakozik annak vádindítványához. Azután az elnök elesukló hangon teszi fel a kérdést:

— Elfogadja-e a t. Ház a benyújtott törvényjavaslatot?

Egyetlen hang sem felelt a kérdésre, mire az elnök kijelenti, hogy a Ház a javaslatot elfogadja.

Azután Teleki és Tomcsányi vádindítványára vonatkozólag teszi fel a kérdést az elnök és megállapítja, hogy az indítványt a Ház egyhangúlag elveti.

Pallavicini György örgróf indítványozza végül, hogy a nemzet gyászra és az ország megcsönkítésének jeléül az Országház épületére félárba engedett fekete zászló legyen kitűzve mindaddig, míg Magyarország feltámadása be nem teljesedett. A nemzetgyűlés az indítványt elfogadja, mire az elnök a szomorú nevezetességű ülést délután félkettőkor bekezeszti.

Lemond a kormány?

Budapest, nov. 13. (Nemzeti St. tel. jel.)

A nemzetgyűlés mai ülése alatt szünetközben szóba került a Ház folyosóján az, hogy a kormány miért forszírozta annyira a békeszerződés ratifikációját Dvorcsák György követelte a külügyminisztertől az antant eredeti jegyzékének bemutatását és megjegyezte, hogy tudomása szerint a kormány lemondása a jövő héten megtörténik és meg a hét folyamán megtörténik az új kabinet összeállítása. Lehet, hogy újból Teleki gróf lesz a miniszterelnök, de beszélnek Rubinek Gyuláról, Apponyiról és Huszár Károlyról is.

Megszólaltak a nyírmeggyesi nagyfejük

Érkeznek a megrendelt feliratok

Előre megjósoltuk, miszerint annak következtében, hogy a debreceni egyházmegye határozatát hozzájárulás céljából megküldötték a többi egyházmegyéknek és községeknek, heteken-hónapokon át fognak érkezni Baltázarhoz a megrendelt, görög-tüzes bizalmi nyilatkozatok és sugalmazott gyanúsítgatások.

A nagy nyilvánosságának csaknem teljes kizárásával megjelenő Debreczeni Protestáns Lap — úgy látszik — egész hivatását és élet-célját betöltve tudja azzal, hogy ebben a papírinséges világban effajta zöldségekkel és boldogombákkal tölti meg szükre szabott hasábjait.

Legújabbán a nyírmeggyesi presbiteriumnak a Püspök „fenkölt személyéhez” intézett éremlygős hódolatát és ellenünk s általában a keresztényen felekeztek testvéri együttműködéséért lelkesülő és azon fáradozó keresztények ellen intézett gyűlölettől fajtákozó förmedvényét közli.

Az irat személyeskedő pimaszságaival nem untatjuk és nem mólesztáljuk t. olvasóinkat, de azt nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy ismert receptre, ezek a hódolók is féltik a katolikusokkal való együttműködéstől a református

egyházat amelyet üldözve látnak a Baltázar személyét erő bírálattal. Az már meg sem lep, hogy a Baltázar emlékiratainak meg(nem)jelenségét, tudatlan szájukba adott szóval, „sugalmazott hatóságok”-nak tulajdonítják. De még az sem lep meg, hogy a nagy Mester utmutatására megállapítják, hogy az az irányzat, amit a „Hajdúföld” képvisel, „veszedelmes uton halad, mikor a katolikus egyházzal való szoros együttműködésben jelöli meg a kálvinistaság jövőben követendő magatartását, mert ezzel — akarva, nem akarva — a jezsuiták malmára hajtja a vizet.”

Szegény megtévesztett kisemberek, nem látják, hogy jobb ügyhöz méltó igyekezettel milyen személyes ügyet védelmeznek! Egy embernek a személyes érdekéért szólítottak harcba ezer és ezer jóhiszemű embert, azt harsogván fülükbe, hogy ősi hitük, anyaszentegyházuk van megtámadva és létében veszélyeztetve. Egy ember személyes ügyéért, aki elég lelkiismeretlen ahhoz, csak azért, hogy magát mentse, kulturharcot harsonázzon és felekezeti háborúba döntse ezt az amúgy is száz felől marcangolt, szerencsétlen magyar nemzetet!

A volt katonák és a földbirtok-reform

A nemzetgyűlés elé augusztus havában benyújtott földbirtokreformról szóló törvényjavaslat hivatva van a háború és következményeinek igazságtalanságának egyrészt akként orvosolni, hogy a földbirtok elosztását helyesbíti. Különösen érdekli a javaslat a volt katonákat, akik a hosszas háborúskodás folytán megváltozott életviszonyaik miatt részben elvesztették földjeiket, részben pedig nem is szerezhették. A Nyakosz október 10-iki számában érdemlegesen foglalkozott e javaslattal és behatóan tárgyalta rendelkezéseit a volt, illetőleg nyugdíjas katonákra vonatkozólag és a nyugdíjasokat és általában katonákat érintő nagyon fontos módosításokat hozott javaslatba a földbirtokrendező bizottságnál. A Move ugyancsak átiratban fordult a honvédelmi miniszterhez kérve, hogy a földbirtokreform katonákra vonatkozó paragrafusainak előnyös kiegészítését eszközölje ki, az erre illetékes földművelésügyi miniszterrel. — Reméljük, hogy a törvény nagyban hozzá fog járulni, hogy az ország újjáépítésével együtt a háborúban legtöbb szenvedettek helyzetét is hathatósan javítsa.

Támogassuk a szegény diákokat!

A debreceni ref. főgimnáziumban megalakult az „Ifjúsági Segítő Egyesület.” Egyedüli célja: a szegény tanulók rettenetes nyomorának az enyhítése. Hogy mily nagy szükség van erre a szegény jó tanulók megmentése érdekében, azt ma nem szükséges fejtegetni. Az egyesület rendes tagjai az összes tanulók, pártoló tagok díja 5 K, az alapító tagoké legkevesebb 50 K. Ezerkoronás, vagy annál nagyobb adományt külön alapítványként kezel az egyesület. Ezideig már, rövid két hét alatt 6000 K gyűlt össze tagsági díjakból s adományokból. Eddig beérkezett 22 százkoronás ajándék, illetőleg tagdíj. Alföldi Takarékpénztár 300, Magyar Áll. Hitelbank 200 és az Apollo mozgósítvány 150 K-t adott. 1000 K-ás alapítványokat létesítettek: Kontsek Kornél, Kontsek Géza, Ekl József és neje. A nemes adakozóknak ezután is köszönetet szavaz az elnökség. Kérjük az ifjúság jóakaróit, akik alapító tagsággal vagy más adományaikkal hozzá akarnak járulni az egyesület céljaihoz, sziveskedjenek azokkal a ref. főgimnázium igazgatójához fordulni.

Rákosi Jenő köszönete

Megírtuk annak idején, hogy az Arany János Társaság meghívót kapott Rákosi Jenő 50 éves írói jubileumának az ünnepségére. Az egyesület azonban személyesen nem képviselhetette magát és így express levélben üdvözölte az ősz író és költőt: amely levelet ott az ünnepélyen a rendező bizottság elnöke, Pekár Gyula, olvasott fel. Erre az üdvözlőre tegnap jött meg a Rákosi Jenő válasza az Arany János Társaság titkárához, dr. Besenyei Lajoshoz címezve. A nov. 7-én kelt levél így hangzik:

„Nagyságos titkár ur, fogadja kérem köszönetemet és legyen e köszönetem tolmácsa az Elnök ur Öméltóságánál és a debreceni Arany János Társaság minden tagjánál azért az gyönyörű, lelkes levélért, mellyel engemet ünnepi napjaimban köszönteni kegyesek voltak. Író embert nagyobb kitüntetés nem érhet, mintha írók, akik a köz szolgálatáért álltak együvé, hogy a szent tüzet ápolják, vallást tesznek róla a világ és lelkiismeretük előtt. Fogadják kérem hájas köszönetemet, hívők és szolgálók és testvérok

Rákosi Jenő.”

A debreceni hírlapírók üdvözlését a következő sorokkal köszöntö meg az újságírók ősz Nesztora: Igen tisztelt Elnök ur, Kedves Kollega Uram, a hozzám intézett levél lelkes tartalma, szárnyas mondatai többet is hirdettek, mint a tisztességet, amely rajtam tétetett. Hirdetik a kollegialis szeretetet, mesterségünk beesületét, érzelmeink szolidaritását és mindennek felett azt a nagy kapcsolatot, mely bennünket a nemzet életérdekeihez köt és a hűséget és elszántságot, mellyel ebbeli kötelességeinket teljesíteni készek vagyunk. Köszönöm Elnök urnak és a levél összes aláíróinak hozam és hivatásunkhoz való e hitvallást. Kérem, legyen a debreceni újságírókkal szemben köszönetem és érzelmeim szives tolmácsa. Kollegialis üdvözléssel híve: Rákosi Jenő

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban:
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

TAKARÉK ÉS HITELINTÉZET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN
AZ ANGOL-OSZTRÁK BANKKAL

Foglalkozik
a banküzlet minden
ágával

Áruhiteket, előleget folyósít
Elfogad és teljesíti külföld bármely részére szóló megbízásokat. Tőzsdéi műveleteket gyorsan és pontosan bonyolít. Külföldi pénzeket vesz és elad

Gazdasági gépek, eszközök ■ szekerek legolcsóbban az Allami Gépakciónál vásárolhatók, Debreczen, Verböczi-utca 2. sz. (Iparkamara épülete.)

HIREK

A rendőr

akit kötelességének teljesítése közben ért az orgyilkos golyója, a nemzet halottja, éppen úgy, mint a katona, aki a dicsőség mezején halt hősi halált. A rend és nyugalom föntartása éppen olyan elengedhetetlen feltétele a békés fejlődésnek és haladásnak, mint a nemzetre erőszakolt háboru megnyerése, és a harcok, aki ezeknek érdekében áldozza fel vagy teszi kockára életét, méltó a nemzet háldjára... Solta rendőr neve is oda került azok közé, akik életüket adták a nemzet közös, nagy érdekéért és a kormány kétségtelenül tudni fogja kötelességét a hősi halott és árván maradt családja iránt. Ezzel aztán el is volna intézve a dolog, csak az a kirívó szembeütőség ne lenne benne, hogy az ugynevezett li berdlis körök és azok lapjai jeremiádkokat sirtanak Solda rendőr hősi halála fölött. Mikor annak idején a „rendőrcsizmákat” és „rendőr brutalitásokat” ostromozták a rendcsinálással kapcsolatban, vagy mikor a Népszava ostrománál elesett rendőrök halála fölött sokkal több okkal kesereghettek volna, — nem telték, mert akkor a rendőr keresztény életet védelmezett, most meg zsidót... Kár, hogy ez a löldb annyira kilóg és annyira diskreditálja az ő részvétüket a nemzet igaz érzelmei mellett...

— **Istentisztelet.** A róm. kath. templomban ma vasárnap d. e. fél 7, 8, fél 9 és háromnegyed 11 órákor szent mise. Délután 3 órákor litánia, sz. olvasó, 4 órákor sz. beszéd és a Mária Társulat ájtatossága.

— **Millió adomány a Déry-muzeum telekvásárlására.** Bécsben élő kiváló hazánkfia, Déry Frigyes selyemgyáros, aki nagyértékű gyűjteményét Debrecen város közönségének ajánlotta fel, levélben értesítette dr. Csakó Elemér kultuszminiszteri tanácsost, hogy 1.000.000 koronát helyezt el a Pesti Hazai első takarékpénztárnál „Debreceni Déry-muzeum” címen a megvásárlandó muzeum-telek megszerzésére. A városi tanács sürgős megkezesést fog intézni a ref. kollégium gazdasági tanácsához és a ref. egyház presbiteriumához, hogy nyilatkozzanak, mennyiért hajlandók átengedni a városi muzeum építendő palotája részére a Déry Frigyes által kiszemelt telkeket.

— **Arany vitézségi érmesek jelentkezése.** Felhivatnak az arany vitézségi éremmel kitüntetett nem hivatasos tisztak, tisztjelöltek és legénységi állományu egyének (altisztek, közkatonaik), hogy arany vitézségi érmeikre vonatkozó okmányaikkal Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatalában (Egyháztér 7 szám) f. hó végéig jelenjenek meg.

— **Felhívás.** Az entente Budapesten működő külön jóvátételi bizottsága kész közbenjárni a román kormánytól abból a célból, hogy a román megszálló csapatok által, a megszállás ideje alatt kiállított, de mindezideig be nem váltott bonok (fizetési utalványok) beváltassanak. Ebből a célból felhivatnak mindazok, kiknek ilyen bonok vannak még birtokukban, hogy ezen bonokat, — továbbá akik az ez év tavaszán eszközölt román kárösszeírás alkalmával, bonjaikat az összeírást végrehajtó városi adóhivatalnak elismervény ellenében beadták, az elismervényt és más igazoló adataikat most ujlag saját érdekükben is feltétlenül nyujtsák be, legkésőbb november hó 22-ig a városi előljárásnál. (Rendőrségi palota III. kapu, földszint 43. ajtó) **Városi Előljárátság.**

— **Köszönetnyilvánítás.** Ezúton mondunk hálas köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen leányom illetve testvérem végtisztességtelén megjelenésükkel és vigasztaló szavaikkal mélységes fájdalomunkat enyhíteni sziveskedtek. Debrecen, 1920 nov. 13. özv. Lovass Endréné és fia László.

— **Hatósági csecsemővédelem.** Az országos Stefánia-szövetség debreceni szervezete e hó 7-én este tartott közgyűlésén kimondta feloszlását, azonban azon kérdésben, hogy új alapon kíván-e szervezkedni vagy beolvad a népjóléti hivatalba, nem döntött, csupán bizottságot küldött ki javaslatlételre. E bizottság az országos központtal és a népjóléti minisztériummal fog előbb érintkezni. Miután az anya és csecsemővédelem már is a város alkalmazottjai, kívánatos volna, hogy hivatalos szerv gondoskodjék a csecsemő és anyavédelemről, azonban még kívánatosabb volna, ha ez a társadalom lelkes tagjai részvételével történne, mert a hivatalos szervek nagyon ridegen és szív nélkül szokták kezelni a jótékonyági ügyeket.

— **Adományok a menekülteknek.** A napokban a menekültek javára a következő adományok folytak be: A Hajdúföld utján Kun Kató elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címen dr. Tervey Tamás és nejétől 100 kor., Szabó Mihálytól 200 kor., Pappler Pálnétól 100 kor., dr. Trocsányitól 100 kor., Szép László kir. törv. bírójánál bírósági szakértőjénél 450 kor., az Apolló mozitól 50 ingyen mozi jegy és a téli idényre felajánlott heti 200 korona. Különös hálával és elismeréssel számolunk be arról az igazán kiemelkedő és példát mutató adományról, melyet a Szentkirályi Tivadarné és Sziklai Emilné urnők vezetése alatt álló szociális misszió társulat ajánlott fel. A misszió társulat ugyanis 150 menekült iskolás gyermekét hajlandó ellátni állandóan ingyen ebéddel, melyet a tanulók az illető vendéglátó családok asztalánál fognak elkölteni a megállapított beosztás szerint. Ezen ingyen ebédben részesülő menekült tanulók összeírása és beosztása most van folyamatban. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ezzel a nagyszabású adománnyal a menekült tanulók megélhetésének biztosítása nagy lépéssel haladt elő. Fogadják a nemesszivű adakozók hálas köszönetét a Menekültügyi Kirendeltségnek.

— **A presbiterak testületileg vesznek részt a Kovács József temetésén.** A debreceni ref. egyház elnöksége felkéri a presbiterium tagjait hogy néh. Kovács József, egyházunk több éven át volt főgondnokának temetésén testületileg megjelenni sziveskedjenek. Gyülekezés vasárnap délután háromnegyed 3 órákor az egyház tanácstermében, a honnan testületileg vonulnak a nagytemplomban tartandó végtisztesség tételre. A temetésen a városi tanács is testületileg vesz részt. Az elhunyt ny. polgármester özvegyénél a tanács nevében Csóka Sámuel főjegyző és dr. Vargha Elemér tanácsnok kondoleáltak.

— **Jelentés a jótékony intézményekről.** A népjóléti miniszter rendeletben hívta fel a törvényhatóságok első tisztviselőit, hogy a jótékony intézetek, intézmények és emberbaráti egyesületek működéséről, szervezeteiről 10 nap alatt részletes jelentést tegyenek neki, miután azok felett a leg-obb felügyeleti jogot ő fogja gyakorolni.

— **Mindenáron színész akart lenni.** A debreceni rendőrség, a budapesti rendőrség megkeresésére, letartóztatta Göczinger Károly segédszínészt. A színész ellen édesatyja tette meg a feljelentést, aki Budapesten jómódu mészáros mester. Az öreg Göczinger fiának akarta átadni üzletét, de az ifjú tele volt művészi ambíciókkal s miután háládatlanul meglapta édesapját, Debrecenbe jött színésznek. Most egyelőre a rendőrségi fogdában elmékedik sorsa felől, kihallgatása után pedig Budapestre fogják toloncolni atyjához.

— **Hadifogságból hazatért katonák jelentkezése.** Maros Géza, Vass Gyula, Emmert Richárd Géza, Baracs Bernát, Nagy János, Várhegyi Gyula, Bartha György és Kürthy Géza hadifogságból visszatért katonák felhivatnak, hogy Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatalában Egyháztér 7 szám alatt haladéktalanul jelentkezzenek. Ha fentnevezettek nem laknának Debreczenben, ismerőseik, rokonaik stb. felkéretnek, hogy jelenlegi lakhelyüket sziveskedjenek ezen hivatalban bejelenteni. Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatala.

— **Új törvényszéki szakértő.** A debreceni kir. törvényszékhez Kemptner Ernő nyugalmazott jószágigazgató a polgári ügyekben felmerülő szakkérdésekben állandó szakértőül nevezetett ki.

Margit-fürdő kellemes meleg, állandóan nyitva.

— **Az utolsó negyedévi adó végrehajtásának ideje elérkezett.** Az adózó állampolgárok tehát a magas végrehajtási költségek elkerülése céljából saját érdeküket védik, ha úgy az egész évi egyenes, mint a jövedelem, vagyon- és hadinyereség adótartozásokat is most már rendezik. A behajtást a pénzügyigazgatóság a legerélyesebben ellenőrizni köteles.

— **Halálozás.** Vettük a közetkező gyászjelentést: Özv. igríci Kovács Józsefné Udvarhelyi Erzsébet mély fájdalommal tudatja ugy a saját, mint az alulírott rokonság nevében, hogy szeretett férje **igríci Kovács József** Debrecen szab. kir. város nyugalmazott polgármestere, a debreceni református egyházmegye volt tanácsbírája életének 72-ik évében, hosszas szenvedés után folyó évi november hó 12-én délelőtt fél 11 órákor csendesen elhunyt. Drága halottunkat folyó évi november hó 14-ik napján, vasárnap délután 3 órákor fogjuk a református nagytemplomban kezdődő gyászistentisztelet után, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. A szorgalmas munkásság s kötelességének híven való teljesítésében kifáradt kedvesünk nyugodjék békében. Debrecen, 1920 november hó 12-én. Sógorai: dr. Udvarhelyi Károly nevével Singer Bertával, Udvarhelyi Géza nevével Horváth Rózsikával. Sógornője: özv. Bujdosó Lajosné Udvarhelyi Teréz. Unokaöccsei: Kókay Lajos nevével horhi Balla Jolánkával, özv. Ujvárossy Antalné Kókay Mária gyermekeivel, Kókay Kálmán, Sallay László, dr. Sallay Lajos nevével nátafalusi Csontos Margittal és gyermekeivel, Sallay Gábor nevével csomai Kajdy Irénnel és gyermekeivel. Koszoruk mellőzését kérjük. A temetést Dankó tem. váll. Kossuth-u. 6 sz. rendezi.

— **Propaganda előadások.** Pénteken délután tartotta a Székely Társaság utolsó előtti előadását. A magas színvonalu, tartalmas műsort nagyszámu, lelkes publikum hallgatta végig, sok tapssal élénk figyelemmel honorálta a határos, művészi szavalatot, értékes felolvasást, énekkart és szép melodramát. Ma délelőtt 11 órákor a vármegyeház dísztermében lesz a prop. előadások záró matinéja, melynek szép műsorát a „Hajdúföld” tegnapi számában közzöltük.

— **Koszorúmegváltás.** Serli Gusztáv a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója Steinberger Adolfné elhunyt alkalmából, koszorúmegváltás címen 100 koronát küldött be hozzánk a menekültek részére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Orvosi hír.** Dr. Tamássy Géza IV ker. tiszti orvos szabadságáról visszaérkezve, rendelését Szent Anna-u. 4 sz. háznál ismét megkezdte. Telefonszám 1309.

— **Az eltűnt bolgár őrmester.** A népjóléti miniszter leiratban körözi Hrobovan Ristó (Ribár Miklós) bolgár őrmestert, akit 1918 június 24-én, mint eskóros elmebeteg kezeltek Budapesten a Timót-utcai utókezelőben és onnan azt irta barátainak, hogy a XVII helyőrségi kórház idegosztályára fog kerülni, de azóta nyoma veszett. Nevezett ismertető jele, hogy a jobb lába térdén alul hiányzik. Nem lehetetlen, hogy a keresett bolgár őrmester ugyanaz a szélhámós, aki a háboru vége felé török századosnak adta ki magát Debreczenben, itt le is tartóztatták, de megállapították róla, hogy elmebeteg.

— **A „Napsugár” műtárgy-aukción.** A „Napsugár” irodalmi és művészeti lap a tél folyamán műtárgyak aukcióját fogja rendezni. Célja vele, hogy egyik oldalról a tisztességes értékesítés lehetőségeit, másik oldalról a művészi gyűjtést előmozdítsn. Átvesz árverésre mindenemű olyan tárgyat, legyen az pl. kép, szőnyeg, butor, porcellán üveg, könyv, metszet, ékszer, vagy bármí más, minek művészi becse van, — **Első aukcióját december hó 4-én és 5-én d. u. 3 órákor fogja megtartani kiadóhivatali helyiségeiben: Piac u. 10 sz. 1. em. A tárgyak ideküldendők, és bővebb felvilágosítás is itt nyerhető d. e. 9—2 óráig. Hisszük, hogy e kulturális vállalkozásnak szép eredményei lesznek.**

— **A Szövé és Házipari Csoport** holnap megkezdí a rendszeres tanfolyamot. Ennélfogva felhívjuk azokat, akik a csoportba beléptek vagy a kérdéses háziipari ág érdekli, hogy hétfőn délután 3 órákor a Dóczy intézetben jelenjenek meg, mert a megrendelt szerszámok is készen vannak és így a rendszeres feldolgozás tanítása kezdetét veszi. Feldolgoz anyagot résziben is és a hozzáértőknek munkát ad.

— **Táncestély.** Ma, vasárnap este 12 óráig tartó nagy táncestély. Belépődíj vigalmi adóval 10 korona.

Vasárnap kétszer az „ÖKÖR” d. u. 4 és este 7-kor a Vigszínházban ROMLOSSY EMMA vendégfelleptével.

— **A Zrinyi estélyre** előjegyzett páholycat nagy keresletre való tekintettel, csak hétfőn délelőtt 11 óráig tarthatja fenn a rendezőség. Addig mindenki váltsa ki a Vigszínház pénztáránál. Bihari Ákos sürgönyileg tudatta a Liga vezetőségével, hogy okvetlenül résztvesz a programszerinti fellépéssel.

— **Ingyenes tanfolyamok hadiárvaik, özvegyek és rokkantak részére.** A népjóléti miniszter több, ingyenes tanfolyamot rendez hadiárvaik, özvegyek és rokkantak részére. E tanfolyamok a következők: **Kertészeti tanfolyam,** 3 éves, Ikesvárt, Vas megye. Teljesen ingyenes ellátással, falusi és földmives árva részére. Pályázati határidő 1920 december 30. — **Bőripari tanfolyam,** 3 éves, Vacon. (Cipész, szijgyártó és bőrdíszműkészítő.) Fejlesztésnek 13-14 éves fiúk. Pályázni lehet 1920 december hó 30-ig. Ingyenes. — **Lovászképző tanfolyam** Bábólnán és Kisbőren. Ingyenes, 12-16 éves fiúk részére, de 2 rend fehérműt tartoznak hozni. A tanfolyam után továbbképző altisztektől vagy uradalmaknál lovászokul alkalmaztatnak. Pályázati határidő 1920 december 30. — **Gyorsírás, gép és szépirási esti tanfolyam** Budapesten. Pályázhatnak 4 polgárit végzett hadiözvegyek fiúk és leányárvaik. Tandíjmentesség és ingyen tanszer. Pályázati határidő 1920 december 15. Tanfolyam kezdődik 1921 január 2-án a hétköznapok délutánján 4-7-ig. Folyamodványok a m. kir. hadigondozó hivatalhoz, Budapest VI. Vilmos császár-ut 37. Részletes feltételekkel szolgál a polgármesteri vagy aispáni hivatal.

— **Az ezüstsírály** az ideai színház évad legnagyobb sikerű operettje kapható Antalfy könyvkereskedésében Szent-Anna és Varga-u. sarok. Ára füzetenként 27 kor.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindenkinek, kik boldog-emlékeztű édes atyáink, néh. öz. dr. Balogh Ferencné temetésén megjelenve fájdalomunkban osztoztak, hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A gyászoló család. — Öz. dr. Balogh Ferencné elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén 100 koronát juttatott hozzánk, dr. Révész Imre árpádtéri ref. lelkes az erdélyi menekültek, öz. Márk Pálné szintén 100 koronát a collegium szegény diákjai számára. Az összegeket köszönettel továbbítottuk.

— **Sókiosztást** már csak november hó 16-ig eszközöljük. A sóraigényt tartó gazdák saját érdekükben váltsák ki addig a sót, mert a megmaradt sómennyiség felett rendelkezni fogunk és így semminemű utólagos felszólalást figyelembe nem vesszünk. — **Rozs-vetőmag árpáért** cserébe még kapható. — Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bánatos szívvel mondunk hálás köszönetet a m. kir. pénzügyigazgatóság és a pénzügyigazgató mellé rendelt számvevőség tisztviselőkarának, hogy felejtethetetlen drága férfi, édes jó atyánk elhunytával részvétüket oly meglható módon voltak szívesek kifejezni, ugyszintén a rokonoknak, kartársaknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, kik bennünket felkerestek, mérhételen szomorúságunkban vigasztalni igyekeztek. Öz. markaszéki Markaly Istvánné és gyermekei.

— **Az iparostanonciskola** igazgatósága ezúton tudatja az érdekelt tanonctartó munkaadókkal, hogy folyó hó 15-től kezdve **bizonytalan ideig** tözifa hiánya miatt az iskolai tanítás szünetelni fog.

— **Cigány zenészek figyelmébe.** F. hó 15-én, hétfőn délután 3 órakor a város háza tanácstermében az összes Debrecenben tartózkodó cigányzenészek pontosan és saját jól felfogott érdekükből okvetlenül jelenjenek meg. Az összejövetel célja: 1. A „Move” ismertetése és ezzel a cigányzenészek beszerzése. 2. A „Move” keretén belül a hivatásos cigányzenészek szövetségének megalakítása. Megkövetelem minden hazafias érzesű cigányzenésztől, hogy ott legyen. Titkár.

— **„Héra”** kézimunkaüzlet, fehérműjavítóval és **Kolosné** nyakkendőterme Simonffy-utca 5 sz.

Színház

A Keresztyén Nemzeti Liga folyó hó 18-án tartandó **Zrinyi-estélye** nemesak a nagy költő, a hős, az államférfi emléke előtt bemutatott áldozat lesz, melyet a letiport, a multba reményességgel tekintő, szebb jövőért esengő nemzedék nyujt, hanem elsőrangú művészeti esemény is. Gróf Zrinyi korának költészeti és zeneészeti emlékeit kiváló művészeink mutatják be. Jegyek a **Vigszínház** pénztáránál kaphatók délelőtt 9-12-ig és délután 3-5 óráig.

A színházak és mozgószínházak közleményei.

Az Ezüst sírály két első előadásán a Csokonai-színház operett együttesének zsufolt házak tapsoltak. Az ének- és táncszámokat többször újrazták meg. A kosztümök és díszletek frapirozták a közönséget. Az operett-száger vasárnap, 14-én, hétfőn 15-én A) bérletben, kedden 16-án B) bérletben és szombat 20-án C) bérletben kerül színre. Dr. Papp Ferenc, a Csokona Kör titkára tart bevezető-konferan-

szot a szerdai **Csokonai-estén**, mely C) bérletben fog lezajlani.

Ifjúsági oktató előadások az Apollóban. Ma, vasárnap 3 és 4 órakor mérsékelt belyarak.

A Vasgyáros. Ohnet világhírű regényét ma vasárnap utoljára mutatja be az Apollo. Előadások 5., 7. és 9 órakor. Jegyelővétel.

Az aranyláz amerikai dráma 6 felvonásban ma utoljára az Urániában. Előadások 3., 5., 7. és 9 órakor. Jegyelővétel.

Szécsi Ferko főszereplésével ma utoljára mutatja be az Arany Bika mozi a Gyermekszív című filmregényt. Előadások 3., 5., 7. és 9 órakor. Jegyelővétel.

P. Menichelli, a nagy olasz tragika főszereplésével a Gyönyörök-kertje című 4 felvonásos olasz művész tragédiát mutatja be hétfőn az Uránia. Jegyelővétel.

Tigrisarcu ember III. amerikai bűnügyi történet harmadik részét hétfőn mutatja be az Apollo. Jegyelővétel.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

Sókiosztás.

Felhívjuk a fogyasztóközönség figyelmét arra, hogy folyó hó 18-tól kezdődőleg a sójegy első szelvényére 1½ kgr. sót vásárolhat annál a kereskedőnél, melyiknél sójegyét előjegyeztette.

A só fogyasztói ára krg.-ként 11 korona.

A kereskedők a sójegyeket december 1., 2. és 3-án számolhatják el.

A só utalványokat a kereskedők a közlélemezési ügyosztály lisztosztályánál (Piac-u. 9. sz.) folyó hó 16-tól vegyék át.

A só kereskedői árát a Forgalmi Bank pénztáránál e hirdmény megjelenésétől számított 5 napon belül, tehát november 18-ig a kereskedők fizessék be.

A kifizetési záradékkal ellátott utalványt a Bank visszatartja és az utalványon kitüntetett mennyiségű sót a szerződött szállítóval a kereskedő üzletébe díjmentesen beszállítja.

A sós zsákokért darabonként 60 korona letétet kell a szállítónak fizetni, mely összeget a zsák visszaadása után a szállító cég (Ullmann és Seligmann, Verbőczy-utca 1.) visszafizeti.

Debrecen, 1920. november 13.

Közlélemezési ügyosztály.

MOZGÓ BOCSKAY-TÉR

Ma, vasárnap nov. hó 14-én
A vihar
Amerikai drám 4 felvonás an.
A kelpcében. Vigjáték 3 felvonás.
Előadások kezdete délután 3, 5, 7, és 9 órakor.
Pénztárnyitás d. e. 10 órakor. Helyárak Páholy 10 K
Földszint 8 K, I. hely 6 K, II. hely 5 K, III. hely 4 K

Gazdák figyelmébe!

Gazdasági gépek és eszközök, lótarakók, lószerszámok, lópatkók, kötélárak, rézgálic, raffia, olajak, petróleum, műtrágyák, szőlő és pincegazdasági eszközök, pálinkafőző üstök jutányosan beszerezhetők.

Gazdasági összes vetőmagvak eladása és vétele.
Magyar Mezőgazdák Szövetsége
kirendeltsége.
Debrecen, Piacz-utca 77. szám. :-: Telefon 7-93.

Új találmány! Új találmány!

! naziasszony Ön? Ha igen akkor vegyen „Diadal” kézimosógépet, mely hófehérre mossa a ruhát és nem szagolja, felényi szappant fogyaszt és csak 25 koronába kerül egy darab. Törv. védve. Viszont-eladónak árengedmény! Ügynökök kerestetek. Kapható Blattner József cégnél Debrecen, Csapó-u 1.

Eladó

2 kat. hold pusztaföld a városban!

Gártelepnek, ipartelepnek, gyümölcskertészeti, s z öltelépítés v. bolgárkertészeti

egyszóval bármilyen célra felette alkalmas volna.

Van pedig ez a 2 katasztrális hold pusztaföld benne a városban

A Péterfiából a közkörház mellett benyíló Hadházi-utcában.

Hadházi-utca 26. szám alatt!

POTOM ÁRÉRT!

Ára a 3200 önek 200 ezer korona.

Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos Országos Adásvételi Vállalat rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.

Iroda: Veres-utca 9. szám.

300 mázsa trágya

eladó a vonat laktanyában (volt Ghilányi laktanya.)

LAKTANYAI PARANCSNOKSÁG.

2080-1920. szám.

Hirdetmény

A hajduböszörményi kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy Rácz Rajk János hajduböszörményi lakos részéről a 28000-1919. I. M. rendelt alapján előterjesztett kérelem folytán az álltóltag eltűnt Rácz Rajk Ferenc hajduböszörményi lakos ellen, aki Hajduböszörményben Rácz István és neje Smaraglan Angyil szüléktől 1884. évi január hó 18-án született, nős gyermeke Rajk Margit 10 éves, földmives, csekély ingatlan vagyona van. 1914. évi augusztus hó 3-án a debreceni cs. kir. 39. gyalogezredhez mint gyalogos bevonult, ahonnan 1916. év novemberében a 3-ik menetszázadban az olasz frontra ment, és innen utolsó levelét 109 sz. tábori p. stas.ám alatt, ah. l. mint trénehz beosztva, gránátüzbe kerülve nyoma veszt, holtaknyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Major Gyula hajduböszörményi ügyvédet rendelte ki.

Felhívja a kir. járásbírószág az eltűntet, és mindenkit, hogy abban az esetben, ha az eltűnt életbenlétéről, tartózkodási helyéről, halálának, vagy elűnésének körülményeiről, vagy a holtaknyilvánítás szempontjából fontos egyéb körülményről, így különösen arról lenne tudomása, hogy az eltűnt a fentebb jelzett időn túl még életben volt, ezt a hirdetménynek e kir. járásbírószágnál történt kifüggesztésétől számított 60 nap alatt jelentse be a kir. járásbírószágnál, mert ellenkező esetben a bíróság az egyébként kiderített tények alapján fog a holtaknyilvánítás kérdésében határozni.

Hajduböszörmény, 1920 szept. 30-án.

Korondy,
kir. jbró.

Kováry és Altmann
szűcsök, Piac 42. Pannónia épület. Bármilyen e szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Selyegzőgyár és vesőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉLL ÉS KÖSA
Női és férfi kalap megren delések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek
PIAC-U. 63. SZ.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRÓ PAL

Magyar királyi államvasutak
üzletvezetőség Debreczen.
21588-III-1920. szám.

Pályázati hirdetmény

(Vasuti órák gondozása.)

A magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége alá tartozó Szajol-Biharkeresztes, Kisujszállás-Abádszalók, Pusztataksóny, Kaba-Nádudvar, Püspökladány-Nyir-ábrány, Debreczen-Tiszafüred, Debreczen, Vásártér-Tiszalök, Debreczen-Nagykeréki-Sáránd-Nagyléta-Vértes, Debreczen-Rakamaz, Nyiregyháza-Záhony, Nyiregyháza-Vásárosnamény, Nyiregyháza-Métészalka, Ágerdömajor-Záhony, Kiszvárd-Nyirbakta, Nagykálló-Nyiradony, Karcag-Tiszafürdő, Görög-szállás-Ohatpusztaköcs, 9446 kilométer hosszú vonalakon fekvő összes állomásokon, az irodákban, várótermekben, éttermekben, lakta-nyakban és egyéb hivatali helyiségekben, továbbá a váltó és váltóór házakban, a nyiregyházi, püspökladányi és debreczeni osztálymérnökségek, a nyiregyházi, püspökladányi és debreczeni fűtőházak, a debreczeni szertárak és a műhely hivatalos és egyéb helyiségeiben, nemkülönben az üzletvezetőség központi irodájában levő s a vasutintézet tulajdonát képező összes óráknak jókarban tartására az 1921. évi január hó 1-től 1923. évi december hó 31-ike közötti időtartamra ezennel pályázatot hirdetünk.

Pályázhat minden önálló képesítéssel bíró órási iparos, ki Debreczenben lakik.

Az ajánlatban világosan fel kell tüntetni, hogy a pályázó évenként és vonalkilométerenként milyen egységárak mellett vállalja az órák gondozását.

A zárt és lepecsételt borítékban elhelyezendő írásbeli ajánlatok 5 koronás okmánybélyeggel ellátva posta útján ajánlott levélben a magyar királyi államvasutak debreczeni üzletvezetősége általános osztályának (I.) címe alatt egy küldendő be, hogy legkésőbb 1920. évi november hó 30-án, déli 12 óráig beérkezzenek, mert ezen időn túl beérkező ajánlatok már nem lesznek figyelembe vehetők.

A borítékra feljegyzendő, hogy 21.588-920. sz. a. hirdett pályázati munkálatokra vonatkozó ajánlatot tartalmazzák.

Bánatpénz fejében 1000 azaz Egezer korona posta útján készpénzben küldendő be függetlenül az ajánlattól, alólírott üzletvezetőség gyűjtőpénztárának Debreczenben.

A pályázati feltételekre nézve az üzletvezetőség III. osztályában (II. emelet 44 ajtó) délelőtt 9-12-ig felvilágosítás szerezhető.

Debreczen, 1920 november hó 10.

Schindler,
kir. tan. üzletvezető.

Megint a Gazda!

A városi tanács egyik legutóbbi ülésén a faarak emelésével kapcsolatban arra is rámutattak, hogy a gazdálkodók nem vállalnak fuvar, hanem pihentetik a jószágait. Az a gondolat is felmerült, hogy a tűzifa fuvarozására igényeket kellene rekvirálni.

Ezen indítvány újra ékes bizonyítéka annak, hogy a város vezetősége a gazdátársadalom fejőstehénnek nézi, vagy pedig nincs meg a mezőgazdaság iránt a kellő érzelme.

Hogy a gazda a jószágait most télen egy kicsit pihenteti, az csak természetes, mivel ezen jószágok tavasztól késő őszig, hajnaltól késő estig a legnezebb munkát végzik. De a jelenlegi pihentetés is csak látszólagos, mivel a gazdaságokban mindig akad szállítani való.

Ne felejtjük el, hogy a jószágok télen nincsenek úgy takarmányozva, mint más, szorgos munkaidőben.

Minden gazda selejtezett takarmányon teletti át a jószágait, mely takarmányozás mellett nagyobb munkát nem végezhet és nem vállalhat, mivel más-különben a jószágok tavaszra, amikor az erőre szükség van, elvolnának csigázva. Tehát nem a nem akarom mulik, hanem fontos gazdasági okok szólnak a mellett, hogy a jószágok pihentetve, jó erőben telegenek át. Ha jelenleg takarmánya látszólag bőven is volna, úgy, hogy a fuvarozások ideje alatt jobban takarmányozna, akkor sem igen vállalhat most fuvarozásokat, mert nem tudja, meddig tart a tél, illetve mikorra terem a jószágainak újabb takarmány. Körültekintő beosztással kell tehát élnie.

Ami a rekvirálást illeti, azzal minden gazda (azt hiszem), torkig van. A hosszú háború alatt mindig rekvirálásból állt ki; mikor az oláhok itt voltak, éjjelnappal nem volt nyugta a folytonos fuvarozások miatt és most mikor azt gondolta, hogy végre vége lesz a zaklatásoknak, most jön a tanács és folytatni akarja ott, ahol az oláhok elhagyták.

A legtöbb terményét lefoglalták megdézsmálták. Majd jött a felemelt egyenes adó (csak kétszerese) és a városi pótdadó: a réginék majdnem háromszorosa. Hiszen a városnak van fuvarozási vállalata; ménese, lovai a köz vagyonából létesültek, tehát szállítsanak a köznek.

Van a városban annyi fuvarozási vállalat és fuvaros, kik ebből élnek, tessék azokkal megegyezni, vagy igénybe venni, de nem a gazdák ígait, melyeknek egész más hivatásuk van.

Mindezekon kívül figyelembe kell venni azt is, hogy a jószágállomány annyira megcsappant, hogy az erővel való takarékoskodás e téren a többter-

melés szempontjából elkerülhetetlen szükségesség.

Nagyobb megértést kérünk tehát a gazdátársadalommal szemben, mert utóvégre egy rókáról csak egy bört lehet lehuzni.

Agricola

Állami gépakció

Magyarországot a háború, a kommunizmus és az oláh megszállás okozta sebeitől csak őseréjű népe építheti föl intenzív gazdálkodással. E gazdálkodáshoz szükséges gépek és eszközök azonban a háború alatt lehasználatok, aztán megjött az oláh megszállás és elvitte még azt is, ami még megmaradt.

Lerongyolt valutánk a külföldről való behozatalt nem engedi meg, de meg gondoskodni kellett a békében virágzó mezőgazdasági gépiparunk fenntartásáról is, hogy a gyárak még törzsmunkásaikat is elbocsátva ne legyenek kénytelenek üzemüket teljesen beszüntetni és így az amugy is nagy ipari munkanélküliséget növelni.

Ezen körülmények lebegtek a kormány szeme előtt, a fő cél: az ország mezőgazdasági gépszárszükségletének feltétlen biztosítása mellett, mikor körülbelül ezelőtt egy évvel az ugynevezett Állami Gépakciót megindította. Szerződést kötött a speciális hazai gazdasági gépgyárakkal nagy mennyiségű gép- és eszköz szállítása iránt. Ezen ezelőtt egy évvel kötött szerződés akkori ármegállapításaival még ma is köti a gyárakat és ez teszi lehetővé, hogy az állam ez aktió keretében belül a gépeket a mai piaci árnál jóval olcsóbban képes adni. El nem vitatható érdeme továbbá ezen akciónak, hogy az egész géppiacra nivellálólóg hatott, mert a nagy mennyiségű gép egyszerre való piacra dobásával az árak túl magas emelkedését megakadályozta.

A gépakció lebonyolításával a Földművelésügyi Minisztérium az államilag ellenőrzött Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.-ot bízta meg, melynek az egész országot magában foglaló szervezete lehetővé teszi, hogy az önzetlen cél önzetlen eszközökkel éressék el, miután az Áruforgalmi a kormány által szigorúan előírt eladási ártól eltérnie nem szabad.

Miután valutánk alacsony volta és a nyersanyag behozataltak szinte áthághatlan akadályai egy hirtelen áresést a géppiacon kizárták teszik, saját érdekében cselekszik minden gazda, ha a gazdasági gép és eszközszükségletét az Állami gépakció-nál fedezi.

„Nemzeti Hitelintézet”
betétei után

4% -ot

fizet. (Piac-utca 5. sz.)
(Alaptőke: 120 millió.)

KISS FERENCZ női szabó
Piac-u. 56.

Izléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanítást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

Mindennemű ruhafestés vagy tisztítás, alkalmi ruhák, férfiöltönyök - gyászruhák festése 24 óra alatt készen.

Gallérok, kézeiök, férfiingek és fehér neműek tisztítása

5

Gallérok, kézeiök, férfiingek és fehér neműek tisztítása

Egyház-tér

szám alatt.

Mézet

a legmagasabb napi áron vásárol az Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképviselője Budapest, IX. ker. Bakáts-utca 8. szám

Szabó János

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézete Debreczen, Dégenfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári engedményt ad. Temetéseket legolcsóbban közeletteljes pontossággal végez

Ha olcsó és izléses

Rózsa Virágcsarnokba

Kossuth-utca 2. sz (Városháza épület) Művirágkoszorúk viszonteladásra a legolcsóbb gyári áron.

Eladó gőzgép

18 lóerős stabilgőzgép üzemképes állapotban azonnali átvételre eladó DEZSŐ L. irodája Maróthy-utca 19.

Koros Sándor

Irárt-szabó helyében Piac-u. 99.
Saját készítésű elegáns férfi
ruhákat, ökökaphatókat.

Forgács István

műtörés
Bádógos-u.

Dezső László ingatlan-irodalmi intéző és bankirodája
MARÓTHY-GYÖRGY-U. 19. SZ.

Elad és vesz: szőlő és erdőbirtokot családi és bérházakat, gyárakat, gépeket és gőzmalomokat.

Pénzkölcsönt folyósítat első helyen leendő bekebelezésre bármely összeg erejéig. Személyhitel ez időszert nincsen csak fedezet ellenében.

DEZSŐ LÁSZLÓ telekkönyvi okleveles volt rendőrfelügyelő irodája.

Kaligrafikus írással

könyvny, részvénykiállítás, bármilyen írásbeli munkát vállal:

Arnold György Teleki-u. 7.

Zákány József

fuvarozási vállalata
PIACZ-UTCZA 43. SZÁM.

Akácfasorokat,

erdőket, mindenféle tűzifát és számfát legmagasabb árban vásárolnak vagy részben kitermeltetem

Bartha István
tűzifa-kereskedő

Ispotály-ut 3—b. Vas és rézbudogány mellett.

Eladó ingatlanok:

Honvéd-után 6 szobás lakás istálló görével Szent Anna clején földszintes és emeletes bérház Arpádtéren csinos kis családi ház 3 szobával Hadházi uton 3 szobás családi ház műhellyel Maróthy-utcán családi ház 4 szobával, kis udvarral S végül: Homok, Kút, Apafy, Teleki, Ajtó, Ósonka és Ispotály-utcán különböző kisebb-nagyobb házak.
DEZSŐ LÁSZLÓ IRODÁJA MARÓTHY-UTCZA 19. SZÁM.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Szőlő**

973 négyzetméter jutányos áron eladó. Értekezhetni Hajdusámsonban Kossuth utca 922. szám.

Aranyat

mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2. szám 1. emelet

Vizsla

fürdőház eladó Ajtó-utca 8 szám.

Mérlegképes

keresztény könyvelő azonnali beépítésre állást keres. Óráknyvelést vállal. Cím a kiadóban.

Lószerszám

egy lovas fehér kulcsos bőr és kötél istrángos eladó István-ut 11.

Két

jó vaskályha eladó Teleki utca 102

200 koronát

kap, aki elveszett fekete fülű Flocki nevű foksztéri-eremet haza hozza vagy nyomára vezet Komjáthy hadnagy Csapó-utca 26. szám.

Hangverseny cimbalom pedálos, kitéhető hang-
gu, teljesen jókarban kottakkal együtt eladó.
Eötvös-utca 114.

Találtatott

a Komlói ut végén egy kőlyök foksztérier, mindkét füle barna, hátán fekete pont. Tulajtonosa átveheti Eötvös-u. 108.

Szőlő etep

7 holdas az Apafajerdő mellett részletekben is eladó Gereby Deák Ferencz u. 13.

Ács és kőműves

munkát vállaló kisebb vállalkozót keresek. Gazdak Bankja.

Gyermektelen

házaspárnál mint minden családtag azonnali alkalmazást talál házi teendők elvégzésében jártas középkorú nő. Menekülték előnyben részesítenek Honvéd-u. 14.

Rikkancsok

felvetetnek fix fizetéssel és jutalékkal lapunk kiadóhivatalában

Felhívás a szövetkezeti eszme híveire!**A „HANGYA” tőkeemelése.**

A keresztény Magyarország újjászülésétől a „Hangya” is szerepet kíván magának. — ezt pedig a kereskedelmi téren is biztosítani óhajtja, mert ez az egyik leghatásosabb eszköz arra, hogy az országban a keresztény megújulás diadalra jusson. Hogy ezt megtehesse, országos mozgalmat indít alapítványi tőkeemelésére. Felhívja ennél fogva a magyar és keresztény ügy minden lelkes barátját, hogy a tőkeemelésben részt vegyen a „hangya” központi alapítványi üzletrészét jegyezzen.

Egy drb alapítványi üzletrész értéke 1000 korona.

Aki jegyezni akar, töltsé ki pontosan a törzskönyvi lapot, mely minden szövetkezeti boltban kapható s hol erre vonatkozólag részletes felvilágosítást is adnak. A „Hangya” boltok Vezetősége a jegyzéseket a központhoz juttatja s a befizetésre szolgáló csekklapokat is rendelkezésre bocsátja.

A „Hangya”-üzletrész jegyzés **biztos és jól gyümölcsöző tőkeelhelyezés**. Biztos azért, mert a „Hangya”-nál jobban megvalapozott és erősebben álló kereskedelmi intézménye nincs az országnak. Még a proletárdiktatura sem bírta megengatni, s mert a csonka Magyarországon már 1600 szövetkezetet lát el áruval, az áruforgalom ez évben az 1 milliárd koronát jóval túl fogja haladni, külföldön is egyre nagyobb a tekintélye és hitele, szövetkezeteinek rohamos szaporodása révén továbbfejlődése a megcsontított országban is biztosított. Előnye továbbá, hogy bármely évben felmondható s a felmondott üzletrész a kereskedelmi törvény rendelkezése értelmében teljes összegében fizettetik vissza az üzletrész tulajdonosának vagy jogutódjának.

Sűrűn találkozunk mostanában új vállalati alapításokkal. Örvendünk, ha minden ilyen jóhiszemű alapítás sikerrel járna. De a jelenlegi közgazdasági viszonyok között annyira kockázatos új alapításokkal kísérletezni, hogy jogos azoknak az aggodalma, akik az új alapítások esetleges csődjétől tartanak. Sokkal észszerűbb és természetesebb, ha a meglévő és jól bevált alapokat erősítjük és ezekre építjük azt az új Magyarországot, mely minden keresztény magyar ember várva-várt ideálja. A „Hangya” 2 évtizedes múltja pedig elég biztos ítéketeteni nélkülözhetetlen tényezője legyen.

Van szerencsénk tehát felkérni, hogy minél több „Hangya” alapítványi üzletrészt jegyezni s ezen felhívásunkat mindazon polgártársai figyelmébe ajánlani szíveskedjék, akik a fent vázolt törekvéseink elérésében bennünket segíteni kívánnak.

Jegyzések eszközölhetők a debreceni Hangya központi irodájában Király-utca 2. sz.

Hazafias hírvözléttel

a „HANGYA” Termelő-értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet a Magyar Gazdaszövetség Szövetkezeti Központja igazgatósága

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapított: 1968. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-
egyszerűbből a legdiszesebb kivitelig.
TELEP: Homokkert, Nád-utca 8. szám.

RUM és LIKÖR ESSENTIAK

Parfümök, arckrémek, szappanok, kölni vizek, fésű és kefeáruk a legolcsóbban
szerezhetők be a

Korzó Droguerlában Piac-utca 42.